

ISTOČNOGOTSKI ŽENSKI GROB IZ ANTIČKE NARONE

ANTE UGLEŠIĆ
Filozofski fakultet u Zadru
Faculty of Philosophy in Zadar

UDK/UDC: 904:391:739](497.5 Naronae)
Izvorni znanstveni članak
Original scientific paper

Primljeno: 1995-10-25
Received

Autor u radu obrađuje istočnogotski ženski grob pronađen 1994. u Vidu kod Metkovića (antička *Narona*). Iskopali su ga mještani toga naselja i pritom ga devastirali. U grobu su pronađeni sljedeći nalazi: par rovašenih lučnih fibula, pojasna predica i perlica od staklene paste. Datira se u prvu trećinu 6. stoljeća.

Dana 18. srpnja 1994. u Vidu kod Metkovića, antičkoj Naroni, otkriven je istočnogotski ženski grob (sl. 1., 2. i T. I.). Nalazio se unutar areala antičkoga grada, na položaju Pruščev vrt.¹ Nažalost, mještani su tragajući za dragocjenostima sami iskopali taj grob. Tako je on zapravo devastiran, a preostali su nam jedino grobni nalazi, od kojih su tri na nesreću završila u inozemstvu, dok je jedan ostao u našoj zemlji. Sudionici iskopavanja napravili su više fotografija,² te nekoliko loših crteža i bilježaka, koje smo uspjeli dobiti, pa smo na temelju tih podataka napravili tehničku dokumentaciju groba i grobnih priloga.³ Navedeni podaci također su nam poslužili za opis groba i pokopa u njemu.

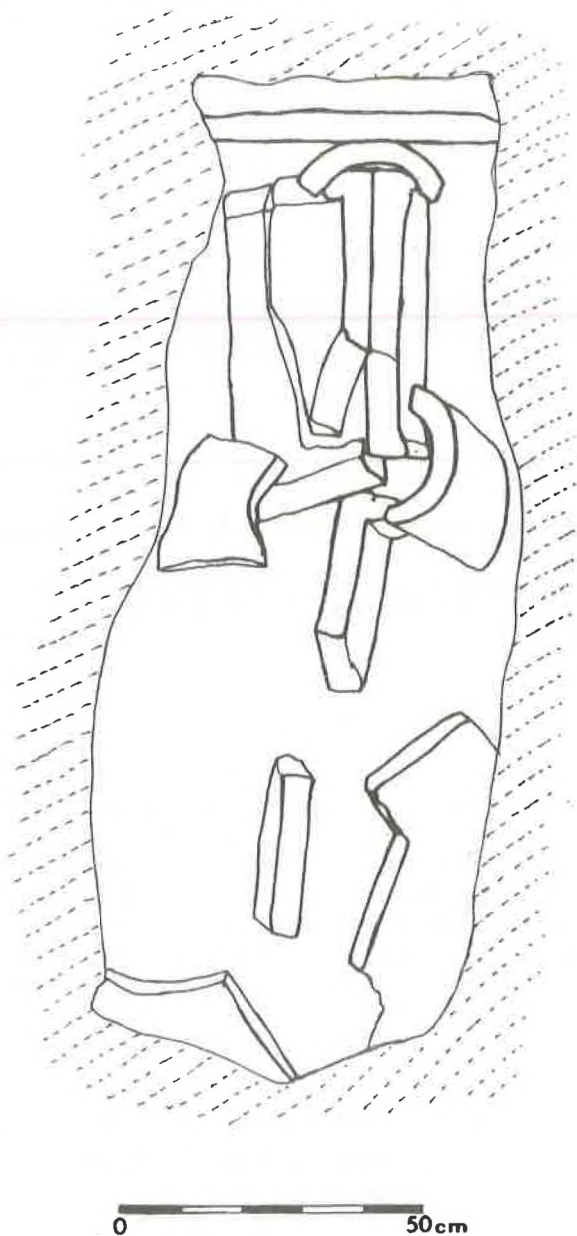
Opis groba i grobnih nalaza

Grob je bio tipičnih kasnoantičkih osobina. Njegova orijentacija bila je u smjeru istok - zapad. Pronađen je na dubini od oko 190 cm. Bio je dugačak 190 cm i širok 50-60 cm. Dno groba bilo je popločano rimskim krovnim crijepom

¹ Položaj gdje je otkriven grob u vlasništvu je Nediljka Prusca, a nalazi se u neposrednoj blizini njegove kuće.

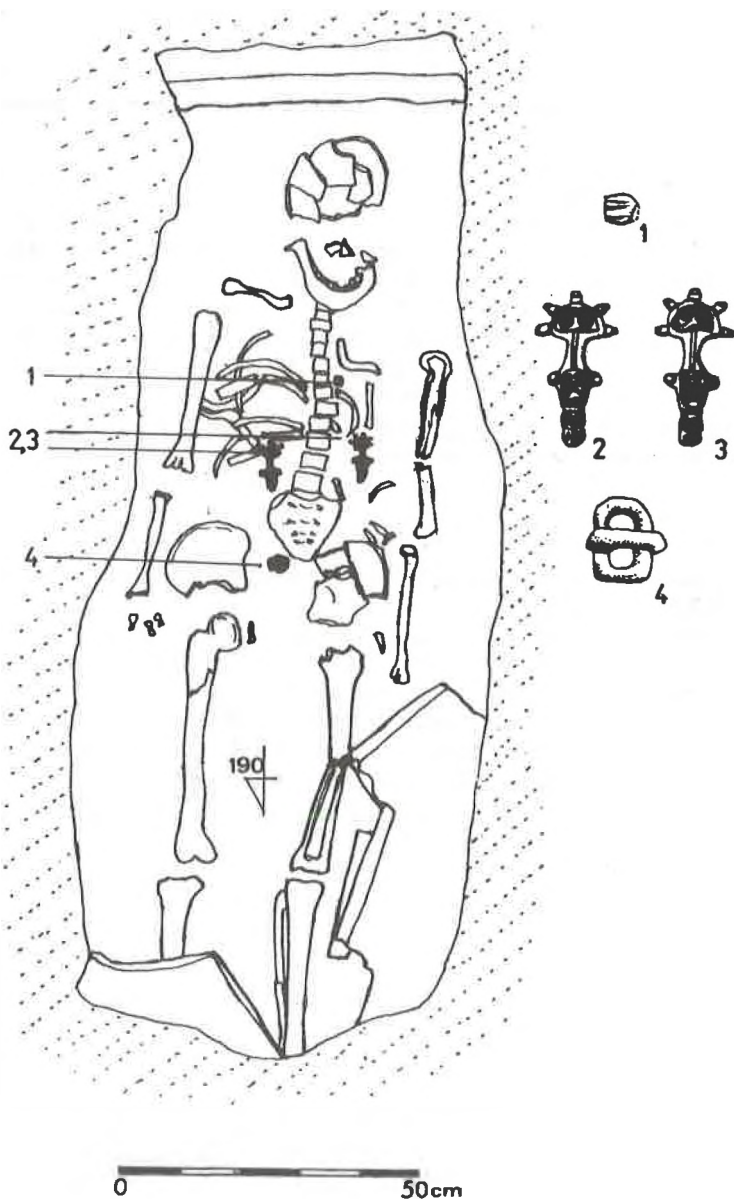
² Fotografije su napravljene u boji i vrlo su loše kvalitete. Jednu objavljujemo na T. I. Vidi bilj. 4 u ovom radu.

³ Crteže za ovaj rad izradio je mr. Željko Miletić, kojemu i na ovom mjestu izražavam kolegičnu zahvalnost.

Sl. 1. Vid (Narona) - Prušćev vrt, istočnogotski ženski grob (zatvoren).

Fig. 1. Vid (Narona) - Prušćev vrt (Prusac's garden), grave of an Ostrogothic woman (closed).

Sl. 2. Vid (Narona) - Prušćev vrt, istočnogotski ženski grob (otvoren).
 Fig. 2. Vid (Narona) - Prušćev vrt (Prusac's garden), grave of an Ostrogothic woman (open).

je njihovu državu branila s jugoistoka i u njemu su zasigurno bile stacionirane veće vojne trupe. Ta vojska bila je sastavljena od Istočnih Gota i njihovih barbarskih podanika, a uz vojnike u gradu su boravili i članovi njihovih obitelji. Isto tako Narona je bila značajno gospodarsko i trgovačko središte, pa je sigurno i iz tih razloga u ovom gradu boravio jedan dio Istočnih Gota.

LITERATURA

- BIERBRAUER, V., 1975. - Volker Bierbrauer, *Die ostgotischen Grab- und Schatzfunde in Italien*, Spoleto.
- HOFFER, P. A., 1895. - P. A. Hoffer, Nalazišta rimskih starina u travničkom kotaru, *GZM*, 7, 43-61.
- LIST, C., 1903. - Camilo List, Die Spangenhelme von Vid, *JZK*, 1, 251-272.
- RADIĆ, F., 1904. - Frano Radić, Tri šlema nađena u Vidu kod Metkovića nijesu germanskog nego slavenskog porijekla, *SHP*, 1. s., 8, 1-2, 41-54.
- RADIMSKY, V., 1890. - V. Radimsky, Rimski grobovi u Han Potocima blizu Mostara, *GZM*, 1, 337-342.
- UGLEŠIĆ, A., 1990. - Ante Uglešić, Tipološko-stilska analiza istočnogotskog nakita na području rimske provincije Dalmacije, *RFFZd*, 29(16), 207-229.
- VINSKI, Z., 1973. - Zdenko Vinski, O rovašenim fibulama Ostrogota i Tirinžana povodom rijetkog tirinškog nalaza u Saloni, *VAMZ*, 3. s., 6-7, 177-214.
- VINSKI, Z., 1978. - Zdenko Vinski, Archäologisches Spuren ostgotischer Anwesenheit im heutigen Bereich Jugoslawiens, *Problemi seobe naroda u Karpatskoj kotlini*, znanstveni skup, Novi Sad, 13.-16. XII. 1976, Novi Sad, 34-45.
- VINSKI, Z., 1982. - Zdenko Vinski, Šljem epohe seobe naroda nađen u Sinju, *SHP*, 3. s., 12, 7-29.

Ante Uglešić: AN OSTROGOTHIC WOMAN'S GRAVE FROM ROMAN NARONA

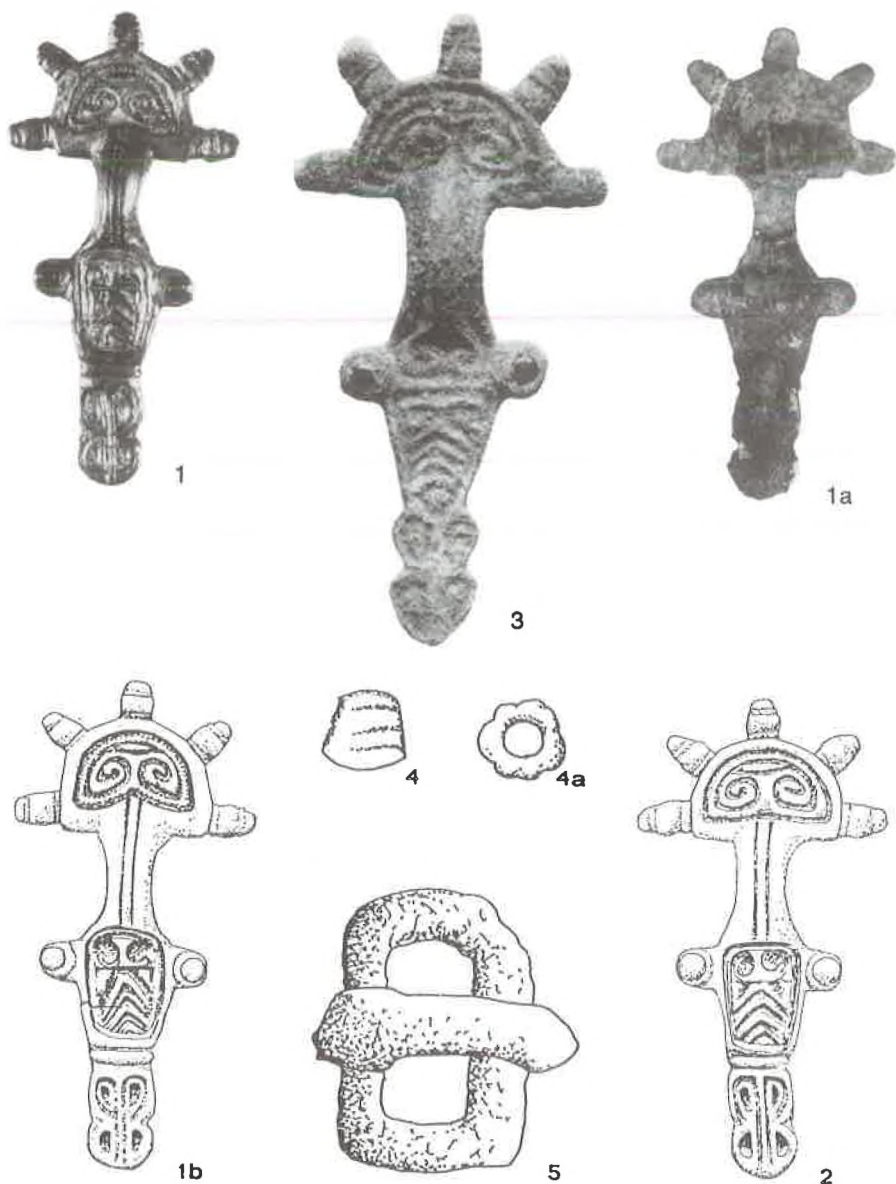
S u m m a r y

In this paper the author analyses an Ostrogothic woman's grave found in 1994 in Vid near Metković (ancient *Narona*). Some villagers unearthed the grave without any expert assistance that led to a grave devastation. In the grave there were following finds: a pair of scored arch-shaped *fibulae*, a belt buckle and one glass-paste bead. The burial can be dated in the first third of the sixth century.

T. I. Vid (*Narona*) - Pruščev vrt, istočnogotski ženski grob (detalj). Brojevima je označen položaj nalaza: 1. perlica od staklene paste; 2., 3. lučne fibule.

Pl. I. Vid (*Narona*) - Pruščev vrt (*Prusac's garden*), grave of an Ostrogothic woman (detail). Numbers show position of finds: 1. glass-paste bead; 2., 3. arch-shaped fibulae.

T. II. Vid (Narona) - Prušćev vrt, nalazi iz istočnogotskog ženskog groba: par rovašenih lučnih fibula (1-2), perlica od staklene paste (4, 4a) i pojasna predica (5); Italija - nepoznato nalazište, rovašena lučna fibula (3). Mj. 1:1.

Pl. II. Vid (Narona) - Prušćev vrt (Prusac's garden), finds from the Ostrogothic woman's grave: a pair of scored arch-shaped fibulae (1-2), a glass-paste bead (4) and a belt buckle (5); Italy - unknown provenance: a scored arch-shaped fibula (3). Scale 1:1.